

Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Зоран Ивошевић, Љиљана Смајловић, Тамара Скрозза, Филип Шварм, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Божо Прелевић и Владо Мареш, на седници одржаној 12.12.2013. године, једногласно доноси

ОДЛУКУ

Текстом „Протерајте ову жену из Србије“, објављеним 13. новембра 2013. године, дневни лист „Информер“

1.прекршио је тачку 1. Одељка IV (Одговорност новинара) о обавези новинара да се супротстави свима који крше људска права или се залажу за било коју врсту дискриминације, говор мржње и подстицање насиља

2.прекршио је тачку 4. Одељка V (Новинарска пажња) по којој новинар мора бити свестан опасности од дискриминације коју могу да шире медији и мора да учини све да избегне

Налаже се дневном листу „Информер“ да ову одлуку објави најкасније у трећем наредном броју од дана достављања одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Хелсиншки одбор за људска права, поднео је, уз сагласност Соње Бисерко, жалбу сматрајући да је спорним текстом прекршен Кодекс новинара у делу који се односи на дискриминацију и ширење мржње засноване на политичком и другом мишљењу. Текст, како је наведено, позива државу да предузме репресивне мере против Соње Бисерко, потенцијалне сведокиње у судском процесу који Хрватска води против Србије пред Међународним судом правде у Хагу. „Текст садржи карактеристике говора мржње који код читалаца треба да изазову презир и осећање непријатељства према Соњи Бисерко са циљем да је застраше. Посебну тежину тој кампањи застрашивања, дефамације и претњи насиљем дају изјаве јавних личности, попут шефа посланичке групе СНС, председника Асоцијације избегличких удружења из Хрватске, посланика.“ Подносилац жалбе верује да је сигурност Соње Бисерко угрожена оваквим писањем, јер се грађанима шаље порука да је насиље према њој оправдано.

Редакција „Информера“ није одговорила на жалбу

Чланови Комисије прихватили су мишљење подносиоца жалбе да овакво извештавање није у складу са етичким правилима професије, јер наслов и текст директно позивају на репресију према Соњи Бисерко. „Информер“ недвосмислено сугерише да је треба казнити због сведочења пред Међународним судом правде, чиме се крше њена људска права, а она дискриминише по основу другачијег мишљења. По мишљењу чланова Комисије, посебно су неприхваљиве увреде на рачун Соње Бисерко које изговарају неки од „Информерових“ саговорника, а цео текст је интониран тако да код читалаца изазове мржњу и презир према њој. Комисија је, због свега овога, једногласно одлучила да је „Информер“ **прекршио Кодекс новинара** и наложила листу да објаву ову одлуку.

Београд, 12.12.2013.

Председавајући
Зоран Ивошевић

На основу чланова 22. и 24. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Зоран Ивошевић, Љиљана Смајловић, Тамара Скрозза, Филип Шварм, Петар Јеремић, Стојан Марковић, Божо Прелевић и Владо Мареш, на седници одржа ној 12.12.2013. године, доноси

ОДЛУКУ

1.Текстом „Србију у Хагу брани осам сведока“, односно атрфилеом „Бисерко за Загреб“ у оквиру тог текста, објављеним 13. новембра 2013. године, дневни лист „Вечерње новости“ **није прекршио одредбе Кодекса новинара Србије.**

2. Коментарима испод текста „Рат против сопствене државе“ **прекршио је тачку 1. Одељка IV (Одговорност новинара) и тачку 4. Одељка V (Новинарска пажња)**о обавези новинара да се супротстави свима који крше људска права или се залажу за било коју врсту дискриминације, говор мржње и подстицање насиља, као и да учини све да избегне дискриминацију засновану, између осталог, на политичком и другом мишљењу.

Налаже се „Вечерњим новостима“ да ову одлуку објаве у онлајн издању најкасније у року од три дана од дана достављања одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Хелсиншки одбор за људска права поднео је, уз сагласност Соње Бисерко, жалбу јер је лист, како је наведено, „противно међународноправним узусима и пракси да се имена сведока у међудржавним споровима чувају као тајна како им не би била угрожена безбедност“, објавио име Соње Бисерко као потенцијалног сведока Републике Хрватске у спору са Србјом пред Међународним судом правде. Осим тога, текстом „Рат против сопствене државе“ и онлн коментарима испод текста, „Новости“ су, по мишљењу подносиоца жалбе, прекршиле одредбе Кодекса новинара које се односе на забрану дискриминације, говора мржње и подстицања на насиље. Текст, како се истиче, позива државу да предузме репресивне мере против Соње Бисерко са циљем да се она застраши.Судећи по коментарима којиу прате текст, текст подстиче и на насиље, јер се њиме читаоцима поручује да је такво понашање оправдано и легитимно.

Редакција „Вечерњих новости“ **није** одговорила на жалбу.

Чланови Комисије закључили су да само објављивање информације да је Соња Бисерко сведок не представља кршење Кодекса, што је већ објашњено у одлукама о жалбама на текстове које су објавили „Блиц“ и „Политика“. Такође, Комисија је једногласно одлучила да је објављивањем коментара читалаца који садрже говор мржње, увреде и претње Соњи Бисерко, прекршен

Кодекс новинара. Комисија је на једној од претходних седница већ заузела став о томе да је редакција одговорна за коментаре читалаца, односно да се коментари сматрају саставним делом текста, па и у овом случају закључено да су „Вечење новости“ одговорне за објављене коментаре.

Комисија, међутим, није успела да усагласи одлуку да ли су ове одредбе Кодекса прекршене и самим текстом „Рат против сопствене државе“, јер су „за“ гласала четири члана Комисије, „против“ два, а док су два била „уздржана“. Део чланова Комисије сматрао је да позивање на „мишљења у јавности“ да Соњи Бисерко треба одузети држављанство, и истицање да је реч о томе да она сведочи против сопствене државе и да то многи сматрају издајом, представља кршење Кодекса јер подстиче на дискриминацију и мржњу према њој. При томе се нуде никакви докази да такви ставови у јавности заиста постоје, па се може претпоставити да их „Новости“ заправо саме креирају. Два члана Комисије имала су сасвим супротно мишљење, верујући да медији имају право на сопствену уређивачку политику која подразумева, између осталог, да могу слободно бирати саговорнике и коментарисати одређене информације. По њиховом мишљењу, Комисија нема права да „између редова“ тражи намеру „Новости“ да покрену кампању против Соње Бисерко. Два члана Комисије остала су неодлучна, па Комисија за жалбе није успела да усагласи одлуку о томе да ли су „Вечерње новости“ спорним текстом прекршиле одредбе

Кодекса новинара Србије.

Београд, 12.12.2013.

Председавајући

Зоран Ивошевић